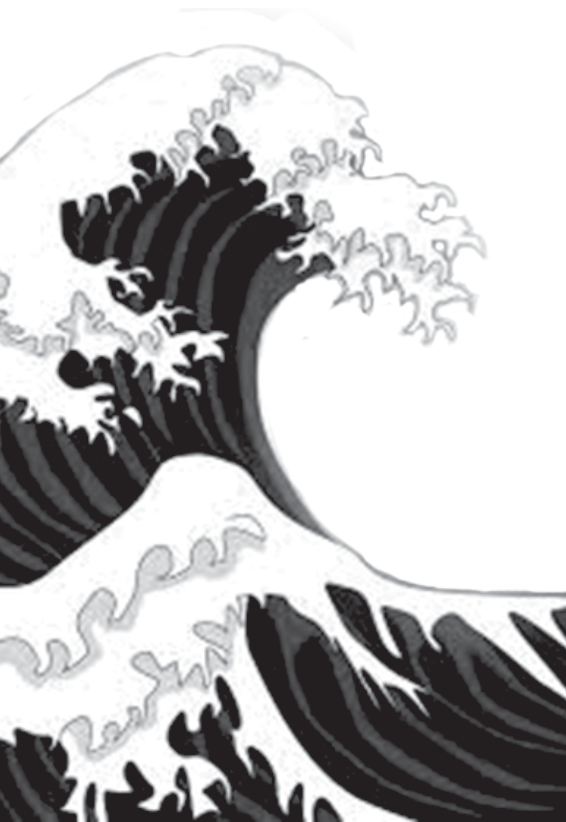

Φουρτούνες στο Αιγαίο; Χαρά οι καπετάνιοι

«Το θέαμα των συνόρων»

Ήταν ανάστατο το φετινό καλοκαίρι. Έκλεισαν οι τράπεζες, έγινε δημοψήφισμα, προκηρύχθηκαν εκλογές, είχε καύσωνα και πολλοί κάτοικοι της χώρας πάλι δεν πήγαν διακοπές. Οι μόνοι που δεν γκρίνιαζαν για την αστάθεια του τόπου (ούτε για τον καύσωνα) ήταν οι μετανάστες που έφτασαν φέτος στα ελληνικά νησιά. Γι' αυτούς, η Ελλάδα είναι τόπος γρανιτένιας, ατσαλωμένης, μπετόν αρμέ σταθερότητας: με δολοφόνους-λιμενόμεπατσους, στρατόπεδα συγκέντρωσης, ατέλειωτες ουρές έξω από λιμεναρχεία και αστυνομικά τμήματα, εποικοδομητικές συναναστροφές με ντόπιους ρατσιστές, όμορφα συναντήματα με Ευρωπαίους τουρίστες και, φυσικά, δουλευταράδες εθελοντές. Τι «τύχη» να βλέπεις αυτή τη φασιστοχώρα όπως ακριβώς είναι!

Εμείς πάλι, έχουμε την ατυχία να πρέπει να αναμετρηθούμε και πάλι με τα φαντάσματα που έχουμε στο κεφάλι μας. Πρώτα-πρώτα, να κλείσουμε τα αυτιά μας στο θερινό μιντιακό ορυμαγδό που ξέσπασε γύρω από την κατασκευή του «προβλήματος» που ονομάστηκε «προσφυγική κρίση». Κι έπειτα, να κοιτάζουμε κατάματα τους στέρεους αυτοργούς, τώρα που κατακάθισε η σκόνη του καλοκαιριού και ο θερινός μιντιακός θίασος τα μάζεψε για τα χειμερινά πλατώ.

Ο εγκλωβισμός των μεταναστών στη Λέσβο, την Κω και την Λέρο ήταν μια κατάσταση που κατασκευάστηκε με σχέδιο από το ελληνικό κράτος. Το ελληνικό κράτος ήταν αυτό που δεν άφηνε τους μετανάστες να φύγουν από τα νησιά. Το ελληνικό κράτος ήταν αυτό που επίτηδες κωλυσιεργούσε και δημιούργουσε τις ουρές έξω από τα λιμεναρχεία και τα αστυνομικά τμήματα. Το ελληνικό κράτος είναι αυτό που έφτιαξε τις καταστάσεις συνωστισμού στα λιμάνια, δημιουργώντας επίτηδες μια εικόνα «απειλής» και «απώλειας ελέγχου». Οι λόγοι που το ελληνικό κράτος κατασκεύασε την «προσφυγική κρίση» το περασμένο καλοκαίρι έχουμε την εντύπωση πως, εκτός από τα συνηθισμένα, έχουν πάρα πολύ να κάνουν με τις εξελίξεις που τρέχουν αυτή τη στιγμή στη Συρία και τη διάθεσή της Ελλάδας για ενεργό στρατιωτική εμπλοκή. Παράλληλα, και κατά τα συνηθισμένα, η «προσφυγική κρίση» χρησιμοποιεί για την άσκηση πίεσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση για πολιτικά και οικονομικά ανταλλάγματα. Και, όπως πάντα, χρησιμοποίησε στην εμπέδωση της «παρανομίας» των μεταναστών.

Για την σχέση της «προσφυγικής κρίσης» με τις βλέψεις του ελληνικού κράτους για εμπλοκή στις στρατιωτικές επεμβάσεις στη Συρία γράφουμε αναλυτικά στη στήλη περίπτερο. Οπότε εδώ θα ασχοληθούμε με τους δύο τελευταίους λόγους.

Δεν είναι η πρώτη φορά που το ελληνικό κράτος κατασκευάζει τέτοιες κρίσεις. Την εικόνα των συνόρων, όπου συνωστίζονται τα μεταναστευτικά κύματα, την έχουμε δει να παίζει και να ξαναπαίζει στις οθόνες τα τελευταία δέκα χρόνια. Σήμερα στα νησιά, προχθές στον Έβρο, παραπροχθές στην Πάτρα και την Ηγουμενίτσα. Η εικόνα αυτή έρχεται κατά περιόδους δυναμικά στο προσκήνιο και συνοδεύεται πάντοτε από την ίδια αφήγηση, το ίδιο λεξιλόγιο, την ίδια ένταση. Πανομοιότητες οι κραυγές για στήριξη από την Ευρωπαϊκή Ένωση, πανομοιότητες οι γκρίνιες για την ανεργία στην κρατική πολιτική, πανομοιότητες οι εκκλήσεις για υποδομές που πρέπει να φτιαχτούν, πανομοιότητες οι προειδοποιήσεις από μκο ότι οι ντόπιοι είναι έτοιμοι να κλωσήσουν το αυγό του φιδιού. Και κάποια στιγμή, πατιέται ένα κουμπί και το «πρόβλημα» διευθετείται, η «αποσυμφόρηση» επιτυγχάνεται, τα φώτα της δημοσιότητας πέφτουν, το ζεστό ευρωπαϊκό χρήμα ρέει, η νομή του χρήματος ικανοποιεί τους φωνασκούντες, οι φωνασκούντες το βουλώνουν, οι αρχές λειτουργούν και γίνονται αποτελεσματικές. Μέχρι τον επόμενο γύρο.

Η εικόνα των συνόρων που δεν «φυλάσσονται επαρκώς» απέναντι στα μεταναστευτικά κύματα είναι μια εικόνα σκόπιμα πλαστή. Στη διεθνή σχετική βιβλιογραφία έχει αποκτήσει και όνομα η κατασκευή της. Λέγεται το «θέαμα των συνόρων»¹, ένας όρος που προσπαθούσε σχηματικά να περιγράψει την προπαγάνδα του αμερικανικού κράτους για τα σύνορα ΗΠΑ-Μεξικού από τη δεκαετία του 1980 κι έπειτα. Η προπαγάνδα αυτή κινδυνολογούσε γύρω από το γεγονός ότι τα αμερικανικά σύνορα είναι διάτρητα απέναντι στους Μεξικάνους μετανάστες, ότι ο έλεγχος «κινδυνεύει να χαθεί». Το «θέαμα των (διάτρητων) συνόρων» αποδείχτηκε εξαιρετικά λειτουργικό και αξιοποιήθηκε ως πρόφαση για τη στρατοαστυνομική ενίσχυση της συνοριακής γραμμής ΗΠΑ-Μεξικού. Αλλά το «θέαμα των συνόρων» δεν ήταν χρήσιμο μόνο για αστυνομικούς και στρατιωτικούς σκοπούς. Εξυπηρέτούσε και μια άλλη σημαντικότερη προπαγανδιστική λειτουργία: απέκρυβε εντυπωσιακά τη σκληρή κρατική νομοθεσία για τη μετανάστευση που εφαρμόζονταν από τα σύνορα της χώρας μέχρι την κάθε σπιθαμή στο εσωτερικό της επικράτειάς της.

Ένα σημαντικό ποσοστό ανθρώπων που ζούσε στο εσωτερικό των ΗΠΑ εξέπιπτε στο καθεστώς του δίχως χαρτιά μετανάστη, λόγω π.χ. ληγμένης βίζας. Η κατάσταση αυτή ήταν (και παραμένει μέχρι σήμερα) η σκληρή, με γραφειοκρατική υφή, παραγωγή «παράνομων εργατών». Ως διαδικασία όμως έφερνε έντονα τον νόμο στο προσκήνιο ως υπαίτιο του «προβλήματος», αφού είναι καταφανές ότι εργάτες που μέχρι πρότινος εργάζονταν και ζούσαν παρέα με άλλους νόμιμους εργάτες μετατρέπονταν με έναν παντελώς τεχνητό τρόπο, λόγω ληγμένης βίζας, σε «λαθραίους». Εδώ, δηλαδή, είναι αρκετά ορατή η κρατική βία και αυθαιρεσία, έστω κι αν είναι διακριτικά μασκαρεμένη σε νόμο.

Αντιθέτως, εκεί, στα «σύνορα», ο νόμος ως πηγή παράγωγης «παράνομων» μεταναστών, γίνεται ως δια μαγείας αόρατος. Τα σύνορα είναι το ιδανικό σκηνικό ώστε να γίνονται ορατά μόνο τα παράγωγα της κρατικής νομοθεσίας, δηλαδή οι μετανάστες εργάτες ως «παράνομοι εισβολείς». Και η όλη διαδικασία της προστασίας των συνόρων και αναχαίτισης αυτών των «εισβολέων» να εμφανίζεται ως φυσιολογική. Αυτή λοιπόν είναι η δεύτερη σημαντικότερη λειτουργία του «θεάματος των συνόρων». Αλλά είπαμε, το ουσιαδές είναι το εξής: η φύλαξη των συνόρων, μακριά από τα φώτα της δημοσιότητας και του θεάματος, είναι στιβαρή, είναι σκληρή, είναι καθημερινή, και εφαρμόζεται στους μετανάστες σε κάθε σπιθαμή του ελληνικού ή ευρωπαϊκού ή αμερικανικού εδάφους.

Είναι η πολιτική της «περιστρεφόμενης πόρτας», της υπαγωγής δηλαδή της καθημερινότητας των μεταναστών εργατών δίχως χαρτιά σε έναν φαύλο κύκλο όπου μπορούν να συλληφθούν, να κρατηθούν για αόριστο χρονικό διάστημα σε στρατόπεδα συγκέντρωσης, να δαρθούν, να αφεθούν ελεύθεροι με χαρτιά προσωρινής αναβολής απέλασης, να εργαστούν σε δουλειές συχνά υπό την επιστάση των μαφιών, να ξανασυλληφθούν, κάποιοι να απελαθούν, κάποιοι σε υπολογισμένα ποσοστά να νομιμοποιηθούν.

Αυτή η πολιτική είναι μια παγκόσμια καπιταλιστική πολιτική, γιατί είναι μια παγκόσμια εργατική πολιτική. Η γέννησή της ήταν μέσα στη δεκαετία του 1970. Η φιλοσοφία της είναι η παρανομοποίηση της εργασίας των μεταναστών εργατών. Η αποτροπή του ριζώματός τους μέσα στις κοινωνίες, γιατί το ρίζωμα αυτό μέσα στη δεκαετία του 1970 παρήγαγε ταξικές εξεγέρσεις. Η μετατροπή μιας μεγάλης επικράτειας του καπιταλιστικού κόσμου σε ένα διαρκές σύνορο για τους μετανάστες εργάτες και τις μετανάστριες.

Η Ελλάδα έχει την ίδια ακριβώς νομοθεσία παραγωγής «παράνομων» εργατών. Το ίδιο συμβαίνει και σε όλα τα ευρωπαϊκά κράτη. Όλα αυτά τα κράτη αξιοποιούν με παρόμοιους τρόπους το «θέαμα των συνόρων» τους, όπως είδαμε να συμβαίνει το τελευταίο δίμηνο στη Γερμανία, την Αυστρία, την Ουγ-

γαρία, την Κροατία, την Ιταλία κ.ο.κ. Την ίδια ακριβώς στιγμή, αυτά τα κράτη εφαρμόζουν την πολιτική της περιστρεφόμενης πόρτας στο εσωτερικό τους. Ενόσω το «θέαμα των συνόρων» μεσολαβεί και θολώνει την πραγματικότητα της αδυσώπητης κρατικής μεταναστευτικής πολιτικής, ενόσω δημιουργεί καταστάσεις «έκτακτης ανάγκης» και περιοδικών κρίσεων, η ίδια η πολιτική δουλεύει ρολόι, είναι σταθερή και αταλάντευτη, δεν αλλάζει φιλοσοφία, εκλογές-ξεεκλογές ή με υπηρεσιακές, αριστερές, δεξιές, αριστερο-δεξιές κυβερνήσεις στην Ελλάδα και οπουδήποτε αλλού.

Ελληνικές συνοριακές τακτικές: «παλιά μου τέχνη κόσκινο»

Λέγαμε λοιπόν ότι το ελληνικό κράτος δημιούργησε επίτηδες το δικό του «θέαμα των συνόρων» μέσα στο καλοκαίρι. Λέγαμε ότι με σχέδιο δεν επέτρεπε στους μετανάστες να φύγουν από τα νησιά, με σχέδιο κωλυσιεργούσε. Στα μέσα του Σεπτεμβρίου, όταν δόθηκαν οι πολιτικές εντολές, όταν έγιναν οι σχετικές διαβουλεύσεις για τα κονδύλια, το ύψος και τη νομή τους, τότε ξάφνου και ως δια μαγείας, το κράτος συντόνισε τους υπαλλήλους του, έβαλε μπροστά τις μηχανές του και αποδραματοποίησε την κατάσταση.

Για παράδειγμα, στα μέσα του Σεπτεμβρίου, η εφημερίδα Καθημερινή είπε να αφιερώσει μια σελίδα στους αγαπημένους της ήρωες. Ξέρετε, αυτούς τους στυλοβάτες του έθνους που παρελαύνουν απ' τις σελίδες της και αν δεν φοράνε γραβάτα, συνήθως φοράνε αρβύλα. Αυτή τη φορά επέλεξε μια γυναίκα μπάτσο. Η γυναίκα μπάτσος είναι υποστράτηγος με θητεία στο Αλλοδαπών. Η εν λόγω «ηρωίδα» υποστράτηγος πήγε στη Λέσβο τον Σεπτέμβριο με εντολές από την υπηρεσιακή πρωθυπουργό Θάνου «να αποσυμφορήσει το νησί μέσα σε τρεις μέρες». Η υποστράτηγος όντως αποσυμφορήσε το νησί μέσα σε τρεις μέρες. Μα πώς έγινε αυτό; Διαβάζουμε (η έμφαση δική μας):

Σε κεντρικό πρόσωπο της προσπάθειας που καταβάλλει η Ελληνική Αστυνομία για τη διαχείριση της προσφυγικής - μεταναστευτικής κρίσης αναδεικνύεται η επικεφαλής του Κλάδου Αλλοδαπών της ΕΛ.ΑΣ., Ζαχαρούλα Τσιριγώτη. Η πρώτη γυναίκα «στρατηγός» στην ιστορία του σώματος (φέρει τον βαθμό του υποστράτηγου) τις τελευταίες εβδομάδες ανέλαβε να διαχειριστεί τις κρίσεις που ανέκυψαν διαδοχικά σε Κω και Λέσβο, στήνοντας, από μηδενική βάση, μηχανισμό ταυτοποίησης των αλλοδαπών. Συχνά, η ίδια εργαζόταν σε εικοσιτετράωρη βάση στην καταγραφή των προσφύγων και μεταναστών μαζί με νέους και χαμηλόβαθμους αστυνομικούς της Διεύθυνσης Αλλοδαπών.

Στην πρώτη μάλιστα «ειδική» αποστολή, στα μέσα Αυγούστου στην Κω, υπέστη λόγω της πρωτοφανούς έντασης βλάβη στις φωνητικές της χορδές, την οποία πασχίζει μέχρι σήμερα να αποκαταστήσει.

...Την περασμένη εβδομάδα, σε συνεννόηση με τον ειδικό γραμματέα συντονισμού του υπουργείου Προστασίας του Πολίτη Τζαννέτο Φιλιππάκο, **οργάνωσε και συντόνισε την ταυτοποίηση 20.000 μεταναστών σε διάστημα τριών ημερών**. Η επιχείρηση καταγραφής και ταυτοποίησης «έτρεξε» στο Κέντρο Υποδοχής στη Μόρια, στον καταυλισμό του δήμου στο Καρά Τεπέ και στο γήπεδο της Καλλονής. Σε πρόσφατες δηλώσεις του στην «Κ» ο κ. Φιλιππάκος είχε δημόσια συγχαρεί τη στρατηγό για «τον άθλο που κατάφερε μέσα σε τρεις ημέρες»².

Μέσα του Σεπτεμβρίου, και το ελληνικό κράτος μέσα σε τρεις μόλις ημέρες πραγματοποίησε τον άθλο: ταυτοποίησε 20.000 μετανάστες! Μα, έχουμε φάει κόλλημα, πώς έγινε αυτό; Κοτζάμι μεταναστευτική πολιτική έχει να κάνει τελικά με την ηράκλεια πυγμή μιας γυναίκας αξιωματούχου που μάτωσε τις φωνητικές της χορδές; Οι δραματικές σκηνές του Ιουλίου και του Αυγούστου οφειλονταν άραγε στο ότι το Αλλοδαπών δεν έχει πολλές Ζαχαρούλες να κάνουν τη δουλειά τους; Όλοι αυτοί που δεν μπορούσαν να συντονιστούν ένα μήνα πριν, κατάφεραν να συντονιστούν μέσα σε τρεις μέρες; Εντάξει, αστεία πράγματα. Και ταυτόχρονα τόσο απλά και εξόφθαλμα. Σε τηλεοπτικό δελτίο στον Σκάι³, η ηρωίδα υποστράτηγος προχώρησε σε μια πρώτη έμμεση (και ακούσια) παραδοχή ότι επρόκειτο περί σχεδίου. Δήλωσε ότι όταν ήταν παρούσα τον Αύγουστο στην Κω, «το κλιμάκιό της για την ταυτοποίηση ήταν μόνο 6 άτομα» άρα δεν μπορούσαν να κάνουν πολλά. Τον Σεπτέμβριο όμως στη Λέσβο, ως δια μαγείας, το κλιμάκιο που της στάλθηκε ήταν 45 άτομα κι έτσι πραγματοποιήθηκε ο άθλος. Πιθανόν η υποστράτηγος να θέλει να πιστέψουμε πως το ελληνικό κράτος χρειάστηκε ένα μήνα να καταλάβει ότι έπρεπε να στείλει παραπάνω κλιμάκια, αλλά η αστυνομική ηγεσία ήταν βλαμμένη, άπειρη και δεν σκάμπαζε γρι. Αλλά φυσικά καμμία σχέση.

Είναι καταφανές: Το ελληνικό κράτος, αφού κατασκεύασε την κρίση, αποφάσισε στα μέσα Σεπτεμβρίου να την «επιλύσει» γιατί η όλη υπόθεση ήταν ένα καλοστημένο θέατρο για την ανάδειξη της Ελλάδας σε σημαντικό παράγοντα που σχετίζεται με τις πολεμικές εξελίξεις στη Συρία (θυμίζουμε ξανά να διαβάσετε τη στήλη περίπτερο) αλλά και για την άσκηση πιέσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σε ό,τι αφορά αυτό το τελευταίο, η ταχεία «αποσυμφόρηση» των νησιών είχε να κάνει σε ένα βαθμό με το γεγονός ότι οι πιέσεις για οικονομικά ανταλλάγματα έπιασαν τόπο. Το ίδιο δημοσίευμα περί «αφανών ηρώων της προσφυγικής κρίσης» της Καθημερινής, λίγες αράδες παρακάτω μας πληροφορούσε πως στις 17 Σεπτεμβρίου κατεβλήθη τελικά στην Ελλάδα η προκαταβολή των 30 εκατομμυρίων ευρώ για τη διαχείριση της «κρίσης» (και η εφημερίδα θα έπρεπε να εισηγηθεί να δοθεί κάτι και στην κυρία Τσιριγώτη, να φτιάξει τις φωνητικές της χορδές).

Οι Έλληνες εφοπλιστές στη φουρτούνα χαίρονται

Το πλοίο «Ελευθέριος Βενιζέλος» που μισθώθηκε για τη μεταφορά των μεταναστών από τα νησιά στον Πειραιά ανήκει στην εταιρεία ANEK Lines στην οποία μετέχει ο εφοπλιστής Ι. Βαρδινογιάννης. Το πλοίο αυτό είχε επίσης μισθωθεί τον Φεβρουάριο του 2011 από το ελληνικό υπουργείο Εξωτερικών. Η αποστολή του τότε ήταν να μεταβεί στην εμπόλεμη Λιβύη για να παραλάβει Κινέζους εργαζόμενους από το λιμάνι της Βεγγάζης και να τους μεταφέρει στην Ελλάδα. Οι Έλληνες εφοπλιστές, λοιπόν, στη φουρτούνα χαίρονται και αναλαμβάνουν εθνικής σημασίας αποστολές, με το αζημίωτο βέβαια. Μέχρι τα μέσα Σεπτεμβρίου, οι εφημερίδες έγραφαν πως το συγκεκριμένο πλοίο έχει εκτελέσει πάνω από 10 δρομολόγια μεταφέροντας συνολικά 25.000 μετανάστες. Το εισιτήριο ήταν 50 ευρώ. Άρα χοντρικά, η ANEK Lines είχε έναν τζίρο της τάξης του 1.250.000 ευρώ σε διάστημα περίπου ενός μηνός. Βέβαια, τα αφεντικά τους και πάλι γκρινιάζουν: «μαζί με την κρατική χρηματοδότηση, αυτό το αντίτιμο είναι το ελάχιστο δυνατό για να αντισταθμίσουν τα έξοδα καυσίμων, μισθοδοσίας και προμηθειών του πλοίου που ταξιδεύει άδαιο και χωρίς οχήματα από τον Πειραιά» (Καθημερινή 13/09/2015, Οι ταξιδιώτες της απόγνωσης στο Αιγαίο).

Α μάλιστα. Εκτός από το εισιτήριο των 50 ευρώ που πλήρωναν οι μετανάστες επιβάτες, στην εταιρεία έπεφτε και κρατική χρηματοδότηση. Ίσα για να βγάλει τα έξοδα της, καλέ.

Ανιδιοτελείς άνθρωποι

Η αστική τάξη της χώρας κάνει και αγαθοεργίες, μην το ξεχνάμε. Ο Θόδωρος και η Γιάννα Αγγελοπούλου διαβάσαμε ότι προτίθενται να αναλάβουν τα έξοδα της σίτισης στο στρατόπεδο συγκέντρωσης στη Σίνδο. (Εφημερίδα των Συντακτών 19/9/2015, Συνεχίζονται οι εργασίες, «ακατάλληλος ο χώρος»).

Σαράντα χρόνια φούρναρης

Ο ιδοκτήτης φούρνων «ο Κίμωνας» της Λέσβου, ονόματι Γ. Σαζιώνης (στη μέση, λευκή ρόμπα, γυαλιά που κρέμονται). Έχει αναλάβει τη σίτιση των μετανάστων στο νησί από τις αρχές του χρόνου και κλαίγεται πως δεν έχει ακόμα πληρωθεί ούτε ένα ευρώ. Του προτείνουμε να τα ζητήσει από την κυρία Γιάννα Αγγελοπούλου που έχει λεφτά και τα χαρίζει. Μην φαλιρίσει το καημένο το αφεντικό και στερηθεί η Λέσβος τα βραβευμένα εδέσματά του.

Η υποστράτηγος και το «κουμπί»

Η υποστράτηγος Ζ. Τσιριγιώτη που έκανε τον «άθλο» της ταυτοποίησης 20.000 μεταναστών μέσα σε τρεις μέρες στη Λέσβο. Ο δημοσιογράφος τη ρωτάει:

–«Στην Κω μας πήρε 5 ημέρες για να φύγουν 7.000 μετανάστες. Εδώ [στη Λέσβο] μέσα σε 24 ώρες 10.000 μετανάστες. Τι έγινε;».

Μη ικανοποιημένος από την απάντησή της (δείτε μόνοι σας το βίντεο), ο δημοσιογράφος ξαναρωτάει:

–«Εδώ, πατήσαμε κάποιο κουμπί και ταυτοποιήθηκαν σε 24 ώρες 10.000 κόσμος;»

Και πάλι η μη ικανοποιητική απάντηση, οδήγησε τον Π. Τσίμα στο κεντρικά του Σκάι, να την ξαναρωτήσει: –«Κάνει σε όλους μας εντύπωση η τόσο γρήγορη καταγραφή όταν για μέρες οι άνθρωποι αυτοί ζούσαν στο λιμάνι, τα πάρκα και τις πλατείες. Αναρωτιέμαι τι στ' αλήθεια άλλαξε;».

Τελικά, για το τι άλλαξε δεν μάθαμε. Μάθαμε όμως ότι η κυρία Τσιριγιώτη του Αλλοδαπών, 12 έφτασε στο αεροδρόμιο, 12.30 συναντήθηκε με μκο και την ύπατη αρμοστέα του οπε, με τους οποίους συντονίστηκε και συνεργάστηκε άψογα για τον άθλο.

Βέβαια, ξαναλέμε, τα 30 εκατομμύρια ευρώ δεν ήταν ο αποκλειστικός κινήτριος μοχλός που έκανε την κρατική μηχανή να δουλέψει εντατικά για τρεις μέρες (φυσικά, για την πενταετία 2015-2020, τα κονδύλια που αναμένεται να εκταμιευτούν για την Ελλάδα είναι πολύ περισσότερα, της τάξης των 470 εκατομμυρίων ευρώ⁴). Η διαχείριση των μεταναστών εργατών από το ελληνικό κράτος έχει σίγουρα να κάνει και με ακόμα ευρύτερα ζητήματα που αφορούν τους διακρατικούς ανταγωνισμούς στη Μέση Ανατολή και την Ευρώπη, οι οποίοι έρχονται με ολοένα και μεγαλύτερη ένταση στο προσκήνιο το τελευταίο διάστημα. Αλλά γι' αυτό επιφυλασσόμαστε να πούμε περισσότερα στο μέλλον. Ας κρατήσουμε μόνο, πως η συνθήκη Δουβλίνου 2, που τόσο ακούγονται τώρα για την κατάργησή της, είναι μια συνθήκη που βόλεψε το ελληνικό κράτος γιατί συνοδευόταν από οικονομικά οφέλη.

Ελληνικές συνοριακές τακτικές: «σαράντα χρόνια φούρναρης»

Τα κονδύλια, από την άλλη, είναι σημαντικό πράγμα και οι «ανθρωπιστικές κρίσεις» επιταχύνουν την αποδέσμευσή τους. Οι νησιώτες φεουδάρχες το ξέρουν πρώτοι και καλύτεροι. Γι' αυτό, παρέα με τους τοπικούς δημάρχους, βρέθηκαν το καλοκαίρι στην πρώτη γραμμή της γκρίνιας. Γι' αυτό και πίσω από το θέαμα της «απόγνωσης των ντόπιων κοινωνιών», η παραγωγική πλευρά της νομοθεσίας παρανομοποίησης των μεταναστών εργατών εκτυλίσσονταν με τους κλασικούς παραδοσιακούς τρόπους. Το έργο είναι γνωστό, επαναλαμβανόμενο, το έχουμε περιγράψει εκτενέστατα σε αυτό το περιοδικό: οι τοπικές κοινωνίες διαπραγματεύονται με εργαλείο το μέγεθος του «προβλήματος» που αντιμετωπίζουν με σκοπό να καθορίσουν το μέγεθος των χρηματοδοτήσεων που θα εισπράξουν. Μάθαμε μάλιστα πρόσφατα πως στο ζήτημα της σίτισης, ακόμα και ευνοϊκή διάταξη ίσχυε, που όριζε ότι το catering των στρατοπέδων μπορεί να ανατίθεται σε επιχειρηματίες, χωρίς διαγωνισμό, με απευθείας ανάθεση όταν συντρέχουν συνθήκες «ανθρωπιστικής κρίσης»⁵.

Προσέχτε, για παράδειγμα, σε τι είδους «απόγνωση» είχαν περιέλθει ορισμένοι ευυπόληπτοι επιχειρηματίες της Μυτιλήνης μέσα στο καλοκαίρι. Ο Γιώργος Σαξίωνης, ιδιοκτήτης της αλυσίδας φούρνων-catering «ο Κίμωνας», κυριολεκτικά σαράντα χρόνια φούρναρης στο νησί (ψέματα, σαράντα πέντε!), είναι ένας από τους δύο επιχειρηματίες που έχουν αναλάβει τη σίτιση των μεταναστών που καταφθάνουν στο νησί (άραγες με απευθείας ανάθεση;). Έχει να πληρωθεί από τις αρχές του χρόνου και λέει:

Έχουμε χρεωθεί σε όλους και δεν έχουμε πάρει ούτε ένα ευρώ. Έτσι κι αλλιώς το ποσό είναι πολύ χαμηλό, 5,87 ευρώ το άτομο για τρία γεύματα την ημέρα. Όσο ήταν 100-200 άτομα κάτι γινόταν. Όμως εχθές έδωσα 8.644 μερίδες. Τόσοι είναι οι καταγεγραμμένοι, αλλά υπάρχουν και άλλοι, το νησί έχει γεμίσει σκηνές.⁶

Μ' έναν πρόχειρο υπολογισμό, ο απεγνωσμένος φούρναρης της Μυτιλήνης έχει να περιμένει από το ελληνικό κράτος 50.740 ευρώ για τις μερίδες που έδωσε μέσα σε μία μέρα και μόνο. Δεν θέλουμε να φανταστούμε το ποσό που έχει να λαμβάνει απ' τις αρχές του χρόνου. Θα μας πιάσει ζαλάδα και απόγνωση.

Άλλοι επιχειρηματίες ακολούθησαν την πολιτική «βρήκαμε παπά, ας θάψουμε πεντ-έξι». Οι ξενοδοχεί της Κω βρήκαν την ευκαιρία να επαναφέρουν με επιστολή τους στα αρμόδια υπουργεία, το αίτημα για την παραμονή του νησιού στο καθεστώς του μειωμένου ΦΠΑ ως το 2017 «λόγω της πληγής του μεταναστευτικού»⁷. Και οι καφετεριάρχες-εστιατόρες στην πλατεία Βικτωρίας να

ζητήσουν από τον Δήμο Αθηναίων τη μείωση των τελών για τα τραπεζοκαθίσματα λόγω «της κατάστασης»⁸.

Για τους λοιπούς ομοπολιτιστές ιδιώτες συμπολίτες μας, θα χρειαζόμασταν ένα κατεβατό αν απαριθμούσαμε όλα τα περιστατικά που βαφτίστηκαν με τον παραπλανητικό όρο «αισχροκερδία». Ο χώρος που έχουμε εδώ δεν μας αρκεί, αλλά μπορείτε να πάρετε μια ιδέα από το επόμενο άρθρο που έγραψε σύντροφος και αναγνώστης του περιοδικού μας, με τίτλο «Διακοπές στην Κω». Βέβαια, αδικούμε κατάφωρα τους ιδιώτες συμπολίτες μας χαρακτηρίζοντάς τους έτσι απλά ομοπολιτιστές. Τα καθάρματα αυτά εδώ και χρόνια έχουν αποκτήσει τεχνονγνωσία. Έχουν καλές σχέσεις με το λιμενικό. Απολαμβάνουν ασυλία. Γνωρίζουν τα σημεία όπου θ' αποβιβαστούν μετανάστες. Γνωρίζουν τους μπάτσους. Είναι ανάμεσά τους μπάτσοι και λιμενικοί, ή συγγενείς μπάτσων και λιμενικών. Το είδος του ανθρώπου που οσμίζεται σαν λαγωνικό τις «ευκαιρίες» είναι συνήθως το είδος του ανθρώπου που έχει καλές σχέσεις και διασυνδέσεις με τους αστυνομικούς μηχανισμούς, αυτό διδάσκει τουλάχιστον η ιστορία.

Ας κλείσουμε την ενδεικτική μας περιήγηση στα όσα διαδραματίστηκαν το καλοκαίρι, με τους φύλακες των συνόρων, τους λιμενικούς. Εδώ, όσα γράφαμε πριν από επτά χρόνια στην μπροσούρα *Σχεδόν Αόρατοι* ισχύουν στο ακέραιο. Το μόνο που θα τονίζαμε είναι πως τότε ήταν 2008 όταν γράφαμε πως οι λιμενικοί επί χρόνια και βάρκες βουλιάζουν, και όπλα βγάζουν και πυροβολούν, και λεηλασίες κάνουν στα υπάρχοντα των μεταναστών, και καταγγελίες έχουν φάει από άλλες διεθνείς οργανώσεις, μόνο που δεν έχουν πάει ούτε μια φορά σε δίκη. Επτά χρόνια μετά, εξακολουθούμε να μην γνωρίζουμε ούτε μία υπόθεση που να τους παραπέμπει στο ακροατήριο. Ακόμα και για την δολοφονία με όπλο του 17χρονου Σύρου στη Σύμη μέσα στον Αύγουστο, όπου η ίδια η Frontex «άδειασε» τους Έλληνες λιμενικούς ανακοινώνοντας ότι καμία προσπάθεια διεμβολισμού του σκάφους της δεν υπήρξε από τους διακινητές (εκδοχή που υποστήριζε το λιμενικό), έχετε ακούσει τίποτα;

Συμπέρασμα; Αυτή τη στιγμή θόρυβος πολύς γίνεται για το «μεταναστευτικό». Τα ελληνικά μίντια έχουν το θράσος να καταγγέλλουν τους Ούγγρους, τους Γερμανούς, τους Αυστριακούς που «κλείνουν» τα σύνορα και αντιμετωπίζουν με βία τους μετανάστες εργάτες, τη στιγμή που το ελληνικό κράτος είναι ο πρώτος διδάξας αφού τόσο το περασμένο καλοκαίρι αλλά και επί δύο δεκαετίες κάνει ακριβώς τα ίδια. Ας το χωνέψουμε: το «θέαμα των συνόρων» είναι κρατική προπαγάνδα. Η παρανομοποίηση των μεταναστών εργατών είναι η πάγια στρατηγική που ακολουθούν όλα τα κράτη και αυτή η στρατηγική είναι η μοναδική πηγή του προβλήματος.

1. Τον όρο «The Border Spectacle» τον συναντήσαμε στο άρθρο του Αμερικανού Nickolas De Genova «Migrant "Illegality" and Deportability in Everyday Life». Περισσότερα και στην μπροσούρα *antifa scripta, Σχεδόν Αόρατοι: η παρανομοποίηση της εργασίας ως κρατική στρατηγική για τη μετανάστευση*.
2. Οι αφανείς ήρωες της προσφυγικής κρίσης, Καθημερινή 18/9/2015
3. Δείτε το στο youtube πατώντας «Ζαχαρούλα Τσιριγιώτη».
4. Έως τη 15^η Σεπτεμβρίου η εκταμίευση των κονδυλίων, Καθημερινή 2/9/2015.
5. Χωρίς σίτιση τα κέντρα μεταναστών λόγω παράνομης διάταξης, Καθημερινή 21/9/2015.
6. Σε απόγνωση οι τοπικές κοινωνίες, Καθημερινή 1/9/2015.
7. SOS εκπέμπουν τα νησιά του Αιγαίου, Καθημερινή 11/9/2015.
8. Η Κομισιόν αποδεσμεύει 11 εκατομμύρια ευρώ για τις ελληνικές αρχές, Καθημερινή 10/9/2015.